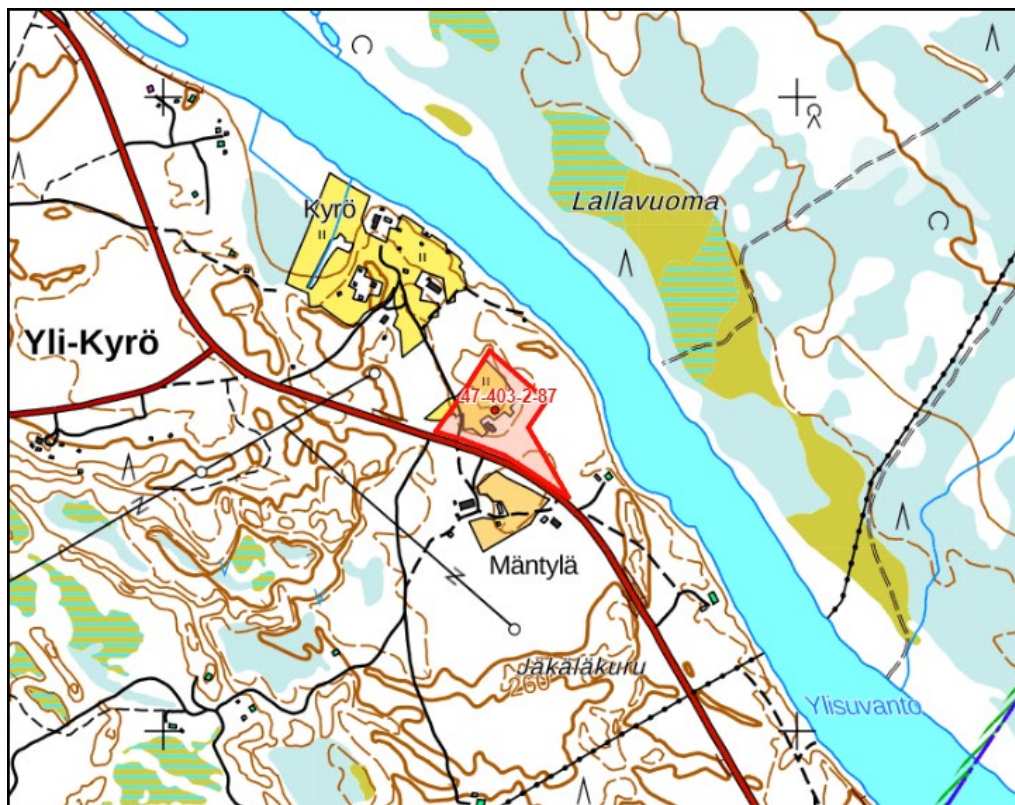

ENONTEKIÖ

Yli-Kyrön ranta-asemakaavan muutos, Tervatieva

OSALLISTUMIS- JA ARVIINTISUUNNITELMA (OAS), 23.6.2022

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukainen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

OAS sisältää perustiedot kaavahankkeesta ja sen valmisteluprosessista niin, että osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua sen valmisteluun.

OAS kertoo mitä on suunnitteilla ja missä, lähtökohdat ja tavoitteet, mitä selvityksiä tehdään ja mitä vaikutuksia arvioidaan, keitä ovat osalliset sekä milloin ja miten suunnitteluun voi vaikuttaa.

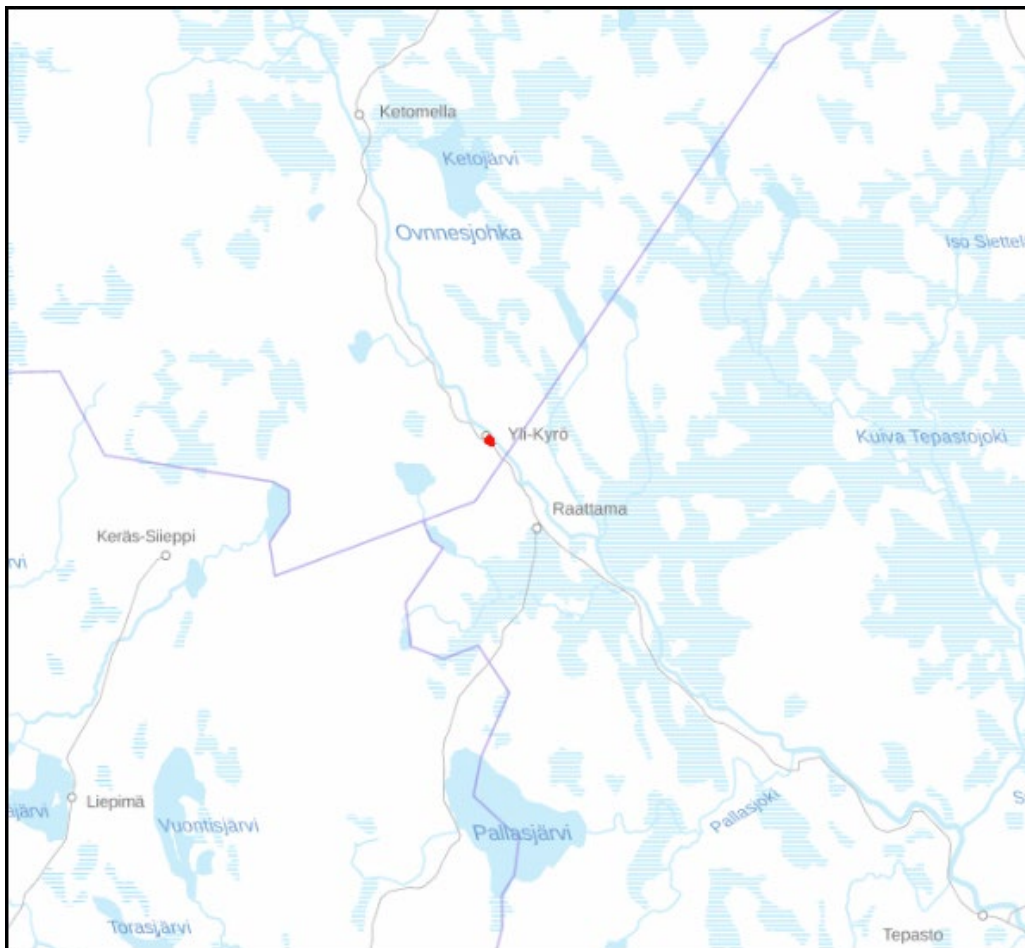
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

2. PERUSTIEDOT KAAVAHANKKEESTA

2.1 Nimi

Yli-Kyrön ranta-asemakaavan muutos, Tervatieva.

2.2 Sijainti

Yli-Kyrö sijaitsee Enontekiön kunnan etelälaidassa lähellä Kittilän kunnan rajaa. Raattaman kylään suunnittelualueelta on matkaa noin 4 kilometriä.

Kaavamutosalue sijoittuu Ounastien varteen Yli-Kyrön kylän eteläosaan ja on kooltaan noin 1,89 hehtaaria. Rajaus saattaa tarkentua kaavaprosessin aikana.

Kaavamuutos koskee kiinteistöä 47-403-2-87.

3. ASEMAKAAVAN TARVE JA TAVOITTEET

Ranta-asemakaavan muutoksen tavoitteena on laajentaa korttelia 121 (RA) nykyisen kaavan mukaiselle maa- ja metsätalousalueelle. Maanomistajan tavoitteena on muuttaa korttelialuetta siten, että alueelle voidaan rakentaa omakotitalo sekä loma-asuntoja maanomistajan hahmottelemiin paikkoihin.

Suunnittelualue on yksityisomistuksessa.

4. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

4.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualueella sijaitsee vanha omakotitalo ja alue on aikoinaan ollut osa Yli-Kyrön kylän pysyvää asutusta. Suunnittelualue käsittää vanhan pihapiirin ja sen yhteyteen aikoinaan raivatun pellon sekä vähäisen kaistan pellon reunoille jätettyä metsäaluetta. Suunnittelualue rajoittuu lounaassa Muonion Särkijärveltä Enontekiön Peltovuomaan kulkevaan seututiehen 957. Suunnittelualueen koillispuolella virtaa Ounasjoki. Etäisyys kaavamutosalueen reunasta Ounasjokeen on noin 90 metriä.

4.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

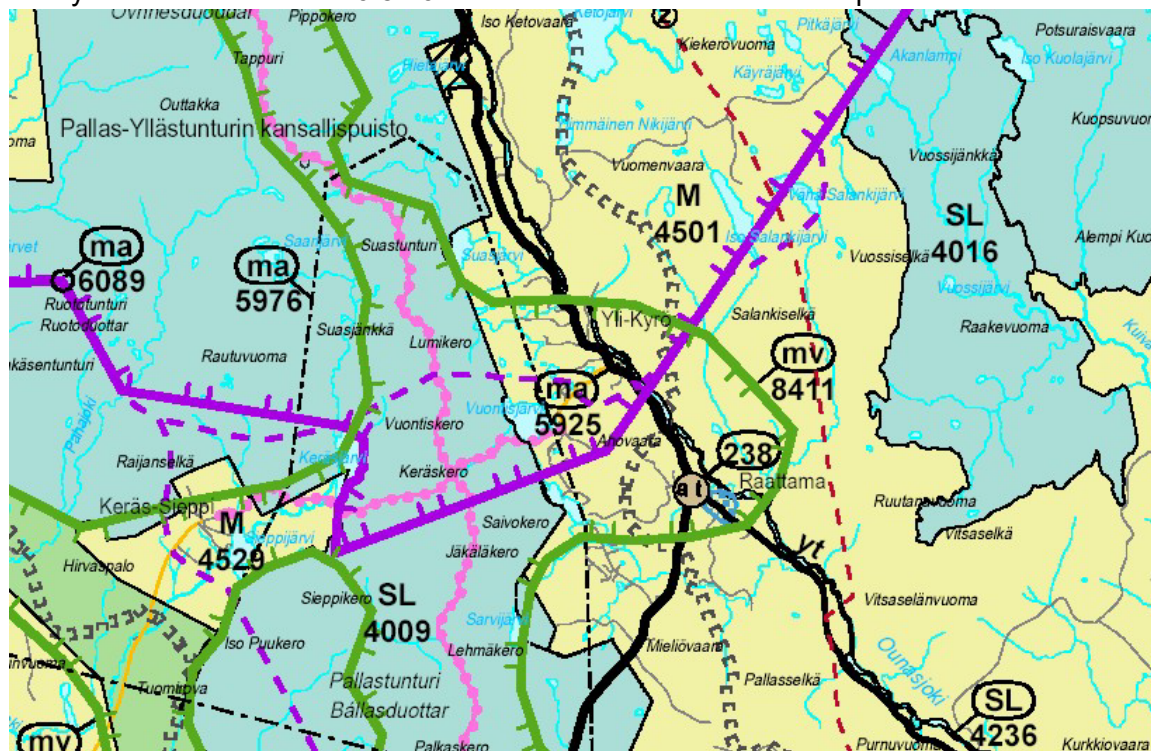
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvoston hyväksymät tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, joita ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Alueiden käytön suunnittelulla tulee edistää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista.

4.3 Maakuntakaava

Yli-Kyrössä on voimassa 16.5.2012 lainvoiman saanut Tunturi-Lapin maakuntakaava.

Ote Tunturilapin maakuntakaavasta.

Suunnittelualue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Suunnittelualue kuuluu lisäksi matkailun vetovoima-alueeseen, matkailun ja virkistysalueen kehittämisen kohdealueeseen Levi-Ylläs-Olos-Pallas-Hetta (mv 8411). Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Suunnittelualueen luoteispuolella sijaitsee paikallisesti merkittävä maakuntakaavan kohde "Yli-Kyrön käräjätuvan pihapiiri" (ma 5925).

Maakuntakaavassa on annettu myös koko maakuntakaava-aluetta koskevia määräyksiä muun muassa poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamisesta sekä arvokkaiden maisema-alueiden ja luonnonympäristöjen huomioimisesta.

Suunnittelualuetta koskevat myös seuraavat maakuntakaavan määräykset:

Saamelaiden kotiseutualue.

Merkinnällä osoitetaan saamelaiden kotiseutualue. Alueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta. (Laki saamelaiskäräjistä N:o 974/1995 4§)

Viranomaisten on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaiden asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaiden kotiseutualueella yhdyskuntasuunnittelua, valtionmaan, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa, käyttöä, vuokrausta ja luovutusta, kaivoskivennäisten valtausta ja kaivospiirin perustamista tarkoittavia lupahakemuksia taikka muuta vastaavaa saamelaiden kieleen, kulttuuriin tai heidän asemaansa alkuperäiskansana vaikuttava alueiden käyttöön liittyvää asiaa.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovittava yhteen Saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettuna saamelaiden kotiseutualueella siten, että saamelaiden kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitolaissa tarkoitettuna poronhoitoalueella siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

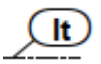
Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaiden mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää kulttuurimuotoonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaiden kotiseutualueella.

Saamelaiden kotiseutualueella metsätalouden tulisi käyttää luontaista uudistamista sille soveltuvilla kohteilla ja välttää maanpinnan voimakasta käsittelyä.

Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettu alueen raja.

Rajan pohjoispuoleisella alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtion maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamasta vahingosta. (Poronhoitolain 2.2 §:n mukaan)

Luontaiselinkeinolain mukainen raja.

Merkinnällä osoitetaan luontaiselinkeinolain mukaista rajaa, jonka pohjoispuolella sovelletaan luontaiselinkeinolain tavoitteita.

4.4 Yleiskaava

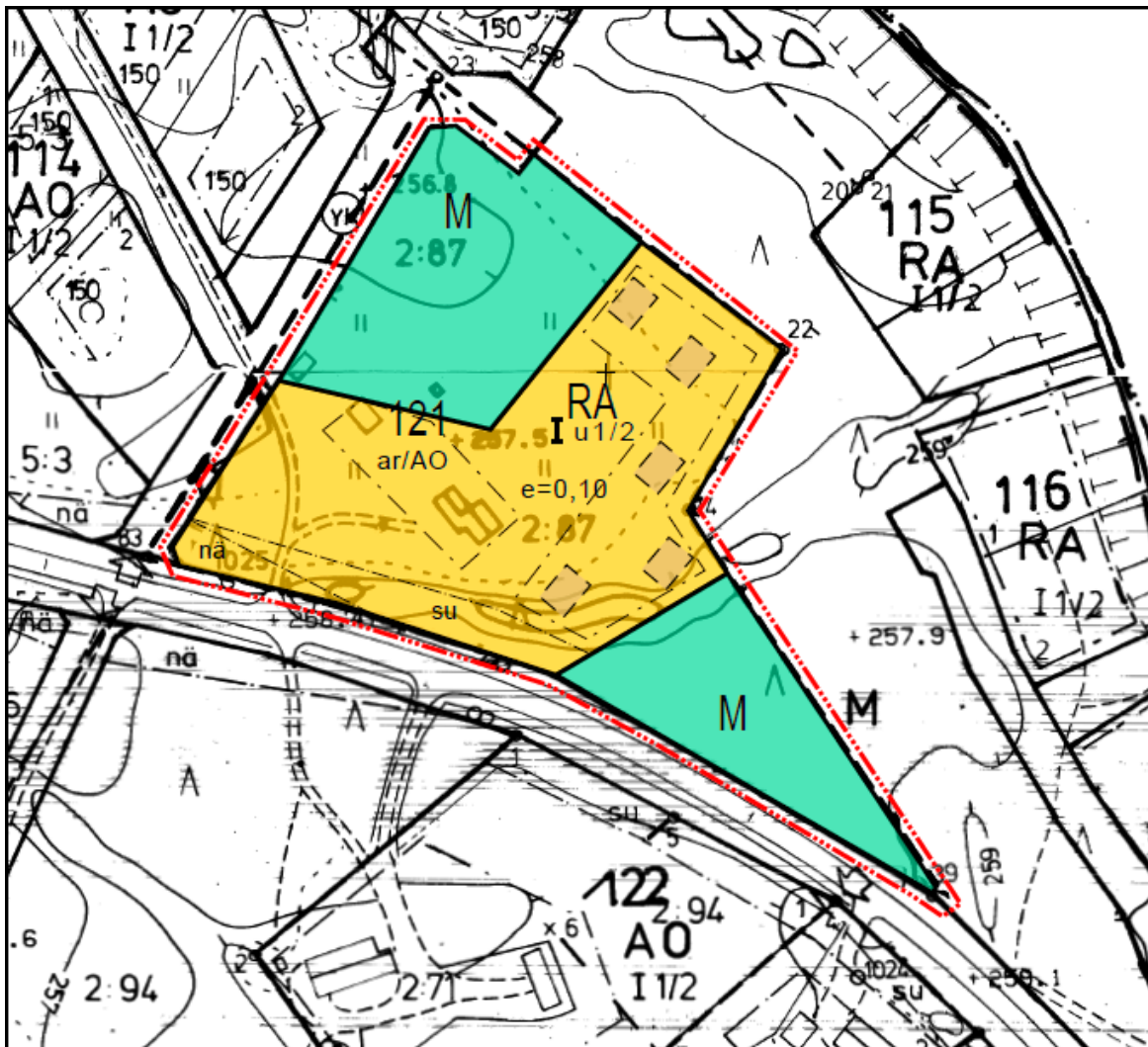
Yli-Kyrön alueelle on 1980 -luvulla laadittu oikeusvaikutukseton yleiskaava. Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

4.5 Ranta-asetmakaava

Suunnittelualueella on voimassa 18.11.2010 hyväksytty Yli-Kyrön ranta-asetmakaavan muutos, kortteli 121.

Suunnittelualueeseen kohdistuu kaavamerkinnyt RA (Loma-asuntojen korttelialue) ja M (maa- ja metsätalousalue).

Suunnittelualueen läheisyydessä etelä-, itä ja pohjoispuolella on erillispientalojen korttelialueita (AO) ja itäpuolella Ounasjoen varressa loma-asuntojen korttelialueita (RA). Muutoin suunnittelualueeseen rajoittuvan alueen ranta-asetmakaavamerkintä on M (maa- ja metsätalousalue).

Ote voimassa olevasta ranta-asetmakaavasta.

4.6 Maisema, luonto ja kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella ei ole tiedossa uhanalaisten lajien esiintymiä, kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä rakennusperinnön kannalta arvokkaita kohteita.

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevia arvokkaita kohteita:

- Natura 2000 -kohde FI1301318 Ounasjoki, Erityisten suojelutoimien alue SAC

-
- Valtakunnallisesti arvokas tuulikerrostuma Ellintieva-Kahilatievat (TUU-13-003)
  - Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Ounas- ja Pallastunturien maisemat (VAM150165)

5. OSALLISET

Kaavan osallisia ovat maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisille ja kunnan jäsenille varataan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia sekä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Tässä asemakaavassa osallisia ovat:

- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Saamelaismuseum Siida
- Lapin pelastuslaitos
- maanomistajat ja rajanaapurit
- Näkkälän paliskunta
- Saamelaiskäräjät
- Muonion Sähköosuuskunta
- Kyrön Vesihuolto Oy

6. SELVITYKSET JA ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Kaavaa laadittaessa selvitetään tarpeellisessa määrin suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia (MRL 9 §). Kaavan arviointityössä tullaan paneutumaan MRA 1 §:n mukaisesti merkittäviin vaikutuksiin, joita tässä asemakaavahankkeessa alustavan tarkastelun perusteella ovat:

- vaikutukset luontoon
- vaikutukset maisemaan
- vaikutukset virkistysalueisiin ja -reitteihin
- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
- vaikutukset liikenteeseen

Kaavan lähtötietoina käytetään seuraavia laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia:

- maakuntakaavan selvitykset
- Museoviraston aineistot (arkeologinen kulttuuriympäristö ja rakennettu kulttuuriympäristö)
- SYKE:n paikkatietoaineistot (geologia, suojellut alueet ym.)

Täydentäviä muita selvityksiä laaditaan tarpeen vaatiessa. Lisäselvitysten tarve ratkaistaan kaavaprosessin aikana.

Vaikutusten arviointi tulee pohjautumaan edellä mainittuihin selvityksiin ja muuhun lähtötietomateriaaliin. Selvityksien pohjaksi tehdään mm. maastokäyntejä. Arvioinnin tekee kaavoittaja yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa. Myös osallisilla on oikeus osallistua kaavan vaikutusten arviointiin.

---

7. VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Lapin ELY-keskus edistää ja ohjaa Enontekiön kaavoitusta ja vastaa kaavojen viranomaisohjauksesta vaikutuksiltaan valtakunnallisten ja merkittävien maakunnallisten asioiden osalta.

8. OSALLISTUMINEN

Osalliset voivat ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Viranomaisilta ja tarvittavin osin myös muilta tahoilta pyydetään erilliset lausunnot.

Osallinen voi olla yhteydessä kaavan laatijaan ja kunnan virkamiehiin kaavaan liittyvissä asioissa koko kaavaprosessin ajan. Kaavoituksen eri vaiheissa esitetyt mielipiteet ja muistutukset kirjataan kaavaselostukseen tai erilliseen raporttiin, jossa esitetään kirjalliset vastineet mielipiteisiin ja muistutuksiin.

Osallisten erityiset kuulemisvaiheet ovat seuraavat:

Palaute OAS:sta

- Osallinen voi antaa vapaamuotoisesti palautetta OAS:sta.

Mielipide kaavan valmisteluvaiheessa

- Osallinen voi esittää mielipiteen kaavaluonnoksesta. Mielipiteen esittämistapa ja osoite ilmoitetaan valmisteluvaiheen kuulemisen kuulutuksen yhteydessä.

Muistutus kaavaehdotuksesta

- Osallinen voi jättää kirjallisen muistutuksen kaavaehdotuksesta. Ohjeet ilmoitetaan kuulutuksessa.

- Niille muistutuksen tehneille, jotka ovat samalla ilmoittaneet osoitteensa, laaditaan kirjallinen vastine.

- Mikäli haluaa henkilökohtaisen erillisen tiedotteen kaavan hyväksymisestä, sen voi mainita muistutuksen yhteydessä.

Valitus kaavan hyväksymisestä

- Kaavan hyväksymistä koskevasta kunnanvaltuuston päätöksestä voi valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle. Koska vain laillisuusperusteet ovat oikeudellisesti merkityksellisiä, on kaavan sisältöön liittyvät seikat suositeltavaa tuoda esille mahdollisimman varhain kaavan kuulemisvaiheiden yhteydessä.

9. KAAVAPROSESSI JA TAVOITEAIKATAULU

Heinä-elokuu 2022

- Vireille tulon kuulutus ja OAS nähtäville

Syys-lokakuu 2022

- Kaavaluonnos nähtäville

Marraskuu 2022

-
- Palautteen käsittely
  - Ehdotuksen valmistelu

Joulukuu 2022

- Kaavaehdotus nähtäville

Tammikuu 2023

- Palautteen käsittely

Helmikuu 2023

- Hyväksymiskäsittely

Maaliskuu 2023

- Valitusaika ja voimaantulo

Valitusaika kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on 7 + 30 päivää siitä, kun pöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Kaava saa lainvoiman valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei ole valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kun päätös on saanut lainvoiman, kaavan voimaantulosta kuulutetaan.

10. YHTEYSTIEDOT

Enontekiön kunta
Ounastie 165
99400 Enontekiö
Sähköposti: kirjaamo(at)enontekio.fi

Maankäyttöinsinööri Kai Takkunen
etunimi.sukunimi(at)enontekio.fi
puh. 040 571 6537